

CY000NIC010 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Καλοπαναγιώτη NIC010 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του Καλοπαναγιώτη, σε απόσταση 0.78km βόρεια από το κέντρο της κοινότητας Οίκος που είναι ο πλησιέστερος οικισμός.

Κατασκευάστηκε το 1966, από το Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ). Έχει χωρητικότητα 363,000 m³ και αποστραγγίζει λεκάνη απορροής 26 km² για να εξυπηρετεί τις αρδευτικές ανάγκες περιοχής έκτασης 58 εκταρίων (1). Είναι κτισμένος στη κοίτη του ποταμού Σέτραχος (Μαραθάσα). Με βάση την κατηγοριοποίηση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ) ανήκει στα «μεγάλα φράγματα» και στον κατάλογο της Διεθνούς Επιτροπής Μεγάλων Φραγμάτων (1). Περισσότερες σχετικές πληροφορίες -για τα κριτήρια κατηγοριοποίησης- βρίσκονται στην «Αρχειοθήκη» του Υγροτοπίου και στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ. Τροφοδοτείται από τη λεκάνη απορροής και η παρουσία του νερού είναι μόνιμη. Την ημέρα της επιτόπιας επίσκεψης ο υδατοφράκτης υπερχειλίζει.

Το αρδευτικό έργο Καλοπαναγιώτη είναι ένα από τα παλαιότερα Κυβερνητικά Αρδευτικά Έργα. Αποτελείται από το φράγμα Καλοπαναγιώτη και το αρδευτικό δίκτυο που καλύπτει μια έκταση 620 εκταρίων στην κοιλάδα του ποταμού. Το έργο άρχισε να λειτουργεί το 1968 και η παροχή χρησιμοποιείται κυρίως για την άρδευση μόνιμων καλλιεργειών (κυρίως οπωροφόρων) (2).

Η βιολογική του αξία είναι μεσαία. Η βλάστηση που απαντάται στον υγρότοπο περιλαμβάνει δεντρώδη/ θαμνώδη είδη όπως *Xanthium spinosum*, *Quercus alnifolia*, *Quercus infectoria*, *Vitex agnus-castus*, *Platanus orientalis*, *Acer obtusifolium*, καλαμιώνες με *Arundo donax*, υπερυδατική με *Cyperus fuscus* και υψυδατική με *Zannichellia palustris*. Στον Υδατοφράκτη καταγράφεται και το είδος *Tussilago farfara* που περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου ως εύτρωτο (3). Στη πανίδα καταγράφηκε ένα είδος αμφιβίου, και τα πτηνά *Arus arus*, *Fulica atra*, *Gallinula chloropus*, *Delichon urbicum*, *Hirundo rustica*.

Εντός του υγροτόπου καταγράφεται μικρής έντασης ερασιτεχνική αλιεία και περιορισμένης έκτασης ρύπανση του νερού. Στη λεκάνη απορροής υπάρχουν πολλές δενδρώδεις καλλιέργειες με κερασιές και συνεχής δόμηση λόγω του χωριού. Η πρόσβαση στη περιοχή είναι πολύ εύκολη.

Επίσης ο υδατοφράκτης βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από την Εκκλησία του Αγίου Νικολάου, κτίσμα που προστατεύεται από το Τμήμα Αρχαιοτήτων ως «Αρχαίο Μνημείο Β' Πίνακα» (4) και εντός Προσωρινά Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 21/05/2014

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων: Πρωτόκολλο Πληροφοριών για Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών για το Σχεδιασμό Πρωτοκόλλου Πληροφοριών που θα χρησιμοποιείται για την Οικονομική Ανάλυση της Χρήσης Ύδατος και την Εφαρμογή Πολιτικών Τιμολόγησης Ύδατος σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/ΕΚ στην Κύπρο - Σύμβαση Αρ. 8/2006.

(3) Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ., Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

(4) Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015).

(5) Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	3.82359
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC077
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Municipality/Community:	ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Coordinates (WGS84):	32.825880 E - 35.004410 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Αρχαιολογικό καθεστώς	Αρχαίο Μνημείο	Εκκλησία Αγίου Νικολάου		0	
Απαγορευμένη Περιοχή Κυνηγιού	Προσωρινή			100	
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	39	
Πολεοδομικό καθεστώς	Προστατευόμενο Τοπίο		Z3	61	

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
220 = Ερασιτεχνική αλιεία	Μικρή
507 = γέφυρες, οδογέφυρες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

701 = ρύπανση νερού	Μικρή
---------------------	-------

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μεσαία
401 = συνεχής δόμηση	Μεσαία
410 = Βιομηχανικές / Εμπορικές περιοχές	Μικρή
420 = Απορρίψεις απορριμμάτων / αδρανών	Μικρή
507 = γέφυρες, οδογέφυρες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	
Υπερδατική	< 5
Υφυδατική	

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Acer obtusifolium	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Arundo donax	Κυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Cyperus fuscus	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Platanus orientalis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Quercus alnifolia	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Quercus infectoria	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Rubus sanctus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Tussilago farfara	Παρόν	Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.
Vitex agnus-castus	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Xanthium spinosum	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει
Zannichellia palustris	Παρόν	WL Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανει

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Apus apus (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Fulica atra (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Gallinula chloropus (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Delichon urbicum (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014
Hirundo rustica (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, 21/05/2014

Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο	Αναφορές
---------	------------------------	----------

Αναφορές

Τσιντίδης Τ., Χριστοδούλου Σ. Χ, Δεληπέτρου Π., Γεωργίου Κ. (2007). Το κόκκινο βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου. Λευκωσία.

WL | Delft Hydraulics, ENVECO A.E., Δ. Αργυρόπουλος & Συνεργάτες (2004). Καθορισμός των τυποχαρακτηριστικών συνθηκών αναφοράς για τους τύπους επιφανειακών υδάτινων σωμάτων. Εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Νερά 2000/60/EK.

Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (χωρίς ημερομηνία) Πρωτόκολλο Πληροφοριών για Παροχή Εξειδικευμένων Υπηρεσιών για το Σχεδιασμό Πρωτοκόλλου Πληροφοριών που θα χρησιμοποιείται για την Οικονομική Ανάλυση της Χρήσης Ύδατος και την Εφαρμογή Πολιτικών Τιμολόγησης Ύδατος σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο Περί Υδάτων 2000/60/EK στην Κύπρο

Δεδομένα Τμήματος Αρχαιοτήτων (Πρόσβαση 06/2015)

Δεδομένα Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας (Πρόσβαση 06/2015).

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

NIC010

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΚΑΛΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗ / ΚΑΛΟΡΑΝΑΓΙΟΤΙΣ RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου / Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

Όρια Υγροτόπου / Wetland's Boundaries

